

ผลการทดลองกินนมถั่วเหลืองได้ไข่ของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการ
ต่อเจตคติเกี่ยวกับโภชนาการของมารดา

นางสาวอานอง
ใจเฉพาะในห้องสมุด

จิตติพร สุวรรณโชติ

160904

TH 0006689

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2545

ISBN 974-616-147-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... 11 กรกฎาคม ๒๕๖๕ ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. แก้วดา คณะวรรณ)
..... 11/20/2565 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิตเชิดวงศ์)
..... 11/20/2565 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาครูป)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... 11 กรกฎาคม ๒๕๖๕ ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. แก้วดา คณะวรรณ)
..... 11/20/2565 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิตเชิดวงศ์)
..... 11/20/2565 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาครูป)
..... 11/20/2565 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)
..... 11/20/2565 กรรมการ
(ดร. อรสา สุริยาพันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... 11/20/2565 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.แก้วดา คณະวรรณ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วิณี ชิคเชิควงศ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนันท์ ภาคฐป กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.แก้วดา คณະวรรณ รองศาสตราจารย์ วิณี ชิคเชิควงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนันท์ ภาคฐป ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม และ ดร.อรสา สุริยาพันธ์ คณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยรวมทั้งมารดาหรือผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะไม้แหลมที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

จิตฐิพร สุวรรณโชติ

41921117 : สาขาวิชา จิตวิทยาการให้คำปรึกษา วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ : นมถั่วเหลืองใส่ไข่ / เด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการ / เจตคติต่ออาหาร

จิตติพร สุวรรณโชติ: ผลการกินนมถั่วเหลืองใส่ไข่ของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการต่อเจตคติเกี่ยวกับโภชนาการของมารดา (THE IMPACT OF EXPERIMENTATION ON MOTHERS' ATTITUDES TOWARD NUTRITION CONCERNING MALNUTRITION CHILDREN TAKING SOYBEAN MILK AND EGGS)
 อาจารย์ผู้ควบคุม : แก้วดา คณะวรรณ, Ph.D., วิณี ชิดเชิดวงศ์, กศ.ม., มณีรัตน์ ภาณุรูป, ปช.ค., 127 หน้า.
 ISBN 974-616-147-4

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการกินนมถั่วเหลืองใส่ไข่ของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการต่อเจตคติต่ออาหารของมารดา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุ 6 - 12 ปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนบ้านเกาะไม้แหม่ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบวัดปริมาณสารอาหารโปรตีนและพลังงานด้วยวิธีการตรวจเลือด วัดระดับที่ใช้บ่งชี้ภาวะคือ ซีรั่มแอลบูมิน (serum albumin) ค่าที่ระดับปกติ 3.7-5.5 g/dl ได้จำนวน 16 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลองให้กินนมถั่วเหลืองใส่ไข่ 8 คน และกลุ่มควบคุมไม่ได้กินนมถั่วเหลืองใส่ไข่ 8 คน มารดาหรือผู้ปกครองของกลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความรู้โภชนาการ จำนวน 16 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 4 เดือน การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลองและระยะหลังทดลอง เครื่องมือที่ใช้วัดเจตคติของมารดาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่ออาหารของมารดาหรือผู้ปกครองและปริมาณสารอาหารโปรตีนและพลังงานของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบระยะก่อนการทดลองกับระยะหลังการทดลอง

ผลการศึกษาพบว่า การทดลองกินนมถั่วเหลืองใส่ไข่ของนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการมีผลดังนี้

1. มารดาหรือผู้ปกครองกลุ่มทดลอง มีเจตคติต่ออาหาร หลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. มารดาหรือผู้ปกครองกลุ่มทดลอง มีเจตคติต่ออาหาร หลังการทดลองสูงกว่า มารดาหรือผู้ปกครองกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. สารอาหารโปรตีนและพลังงานของนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. สารอาหารโปรตีนและพลังงานของนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง สูงกว่า นักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

41921117 : MAJOR : COUNSELING PSYCHOLOGY ; M.SC. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORD : SOYBEAN MILK AND EGGS / MOTHERS ' S ATTITUDES / MALNUTRITION CHILDREN.

JITTIPORN SUWANNACHOT : THE IMPACT OF EXPERIMENTATION ON MOTHERS ' ATTITUDES TOWARD NUTRITION CONCERNING MALNUTRITION CHILDREN TAKING SOYBEAN MILK AND EGGS. THESIS ADVISOR : KEAWTA KANAWAN, Ph.D., VINEE CHITCHURTVONG, M.Ed., MANEERAT PAAKTOOP, Ph.D. 127 P. ISBN 974-616-147-4

The purpose of this experimental research was to investigate the effects the experiment on mother ' s attitude toward nutrition, whose malnutrition children take soybean milk and eggs. The samples of the study consisted of sixteen students in the first semester of academic year 2001 in Bankomailaem Primary School. They were randomly assigned equally into an experiment group and a control groups. Before the experiment, the subjects were tested for protien and energy in their blood through the analyzing of albumin in blood. All subjects had a normal range of blood albumin (3.7-5.5 g/dl). The experiment group was then given soybean milk with eggs for lunch for 4 months while the control group was not. The mothers were asked to join the nutrition knowledge enhancement program. The experiment was divided into three phases : pre - experiment, during experiment and post experiment. The instrument utilized to measure attitude toward nutrition of the mothers was a five-level rating scale questionnaire. The statistical device used for the data analysis was *t - test*.

The findings of the study were as follows :

1. The mothers attitudes toward food scores of the eperimental group were higher than the pretest experiment scores in the post experiment period with the statistical significance at .05 level.
2. The mothers attitudes toward food scores of the eperimental group were higher than the control group scores in the post experiment period with the statistical significance at .05 level.
3. The scores of the children taking soybean milk and eggs were higher than their pretest experiment scores in the post experiment period with the statistical significance at .05 level.
4. The scores of the children taking soybean milk and eggs were higher than the control group scores in the post experiment period with the statistical significance at .05 level.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความรู้เกี่ยวกับโรคขาดสารอาหาร.....	10
ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารโปรตีน.....	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ.....	15
ทฤษฎีเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ.....	21
ทฤษฎีการเรียนรู้.....	31
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	34
การประเมินภาวะโภชนาการ.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหาร.....	45
งานวิจัยเกี่ยวข้องกับความทุกข์โภชนาการ.....	47

3	วิธีดำเนินการวิจัย	50
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	51
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	52
	แบบแผนการทดลองและการดำเนินการ.....	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	73
	สมมติฐานของการวิจัย.....	73
	กลุ่มตัวอย่าง.....	73
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
	การดำเนินการทดลอง.....	74
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	อภิปรายผล.....	76
	ข้อเสนอแนะ.....	79
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	79
	บรรณานุกรม	80

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข	95
ภาคผนวก ค.....	106
ภาคผนวก ง	122
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	127

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คุณภาพของโปรตีนชนิดต่าง ๆ	6
2	ความต้องการพลังงานที่ควรได้รับในวันหนึ่ง ๆ สำหรับเด็กอายุ 1 - 19 ปี	25
3	ค่าเฉลี่ยความต้องการอาหารชนิดต่าง ๆ ใน ๑ วันของเด็กวัยเรียน	28
4	แสดงค่าระดับปกติของสารอาหารในเลือดและปัสสาวะ	44
5	แบบแผนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	54
6	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่ออาหารของมารดาหรือผู้ปกครอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	63
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่ออาหารก่อนการทดลองและ หลังการทดลองของมารดาหรือผู้ปกครองที่นักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการ กลุ่มทดลองและหลังทดลอง	64
8	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่ออาหารของมารดาหรือ ผู้ปกครองกลุ่มทดลองก่อนและหลังทดลอง	66
9	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติเกี่ยวกับโภชนาการของมารดาหรือ ผู้ปกครองกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	67
10	ผลของปริมาณสารอาหาร โปรตีนและพลังงานในเลือดของนักเรียนที่มีภาวะ ทุพโภชนาการ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม	68
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปริมาณสารอาหาร โปรตีนและพลังงาน ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม...	69
12	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปริมาณสารอาหาร โปรตีนของนักเรียน กลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	71
13	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปริมาณสารอาหาร โปรตีนของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง.....	72

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ 17
- 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติเกี่ยวกับโภชนาการ ของมารดาหรือผู้ปกครอง
ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 65
- 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณสารอาหาร โปรตีนของนักเรียนที่มีภาวะทุพ
โภชนาการ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 70